

Vankeuslain uudistamistyöryhmän 22. kokous

Ajankohta: to 31.8.2023 klo 13-15.30

Paikka: Teams

Osallistujat: Juho Martikainen, Jarkko Nieminen, Heidi Lokasaari, Marjatta Kaurala, Paulina Tallroth, Petri Laitinen, Minna Saukko, Heli Tamminen, Riitta Kari, Miia Tolvi, Johanna Hietapakka, Marko Aittomäki, Jani Ratilainen, Tomi Tuovinen, Anne Kohvakka

Hallitusohjelmakirjaukset

Puheenjohtaja informoi työryhmää hallitusohjelman kirjauksista, jotka tulevat työryhmän käsiteltäviksi. Hallitusohjelmakirjauksiin palataan lähemmin kussakin asiayhteydessä.

Sopimusosasto, varmuusosasto ja ulkopuolinen laitossijoitus

Pykäläluonnokset ja perustelut hyväksyttiin seuraavin huomioin.

Sopimusosastojen osalta kiinnitettiin huomiota siihen, että perusteluissa tulisi tarkentaa näille osastoille sijoitettavien vankien tarvitsevan nimenomaan päihdekuntoutusta.

Varmuusosastolle sijoittamista koskevan pykälän osalta keskusteltiin varmuusosastolle sijoittamisen välttämättömyydestä sijoittamisen edellytyksenä. Välttämättömyys varmuusosastolle sijoittamisen edellytyksenä on perusteltua ensinnäkin sen vuoksi että edellytykset muutoin eivät olisi yhtä tarkkarajaisia kuin voimassa olevassa laissa; Varmuusosastolle sijoittaminen ei vastaisuudessa edellyttäisi konkreettista epäilyä rikokseen syylistymisestä. Sijoittaminen varmuusosastolle perustuisi sen sijaan vakiintuneen rikollisen toiminnan estämiseen. Valvonta (kirjeet, puhelut ym) varmuusosastolla on puolestaan toteutettavissa muita osastoja alhaisemmin toimenpidekynnyksin, joten itse varmuusosastosijoituksen toimenpidekynnyksen tulee olla korkealla = välttämätöntä. Todettiin että sitä, mitä välttämättömyydellä vankeuslaissa tarkoitetaan, tarkennetaan perusteluissa ja eri asiayhteyksissä muutoinkin.

Keskustelussa kiinnitettiin huomiota myös varmuusosastosijoituksen keston ja perusteisiin päätöstä uudelleen arvioitaessa. Risestä pyydetään tilastotietoa varmuusosastosijoitusten kestosta.

Ulkopuolisen laitossijoituksen osalta keskustelussa tuotiin esille se, että ulkopuolinen laitossijoitus voi tulla kyseeseen myös muista kuin päihdehoidon ja mielenterveyden hoidon syistä. Sovittiin että Marjatta Kaurala toimittaa tältä osin tietoa.

Alaikäisten ulkopuoliseen laitokseen sijoittamisesta ei ole säädetty nimenomaisesti voimassa olevassa laissa. Tarkoituksena on kuitenkin ollut, että myös alaikäisiä vankeja voidaan sijoittaa ulkopuoliseen laitokseen ja tällaisia sijoituspäätöksiä on myös tehty. Myös ehdotus ulkopuolista laitossijoitusta koskevaksi pykäläksi mahdollistaa alaikäisten vankien vankilan ulkopuolelle sijoittamisen, vaikka asiasta ei edelleenkään nimenomaisesti säädettäisi. Lastensuojelulaitokseen sijoittaminen mainitaan lain perusteluissa. Hallitusohjelmaan on kirjattu toteutettavaksi lastensuojelulainsäädännön kokonaisuudistus. Alaikäisten vankien vankilan ulkopuoliseen

laitokseen sijoittamista on tarkasteltava kokonaisuudistuksen yhteydessä. OM selvittää asiaa lähemmin STM:n kanssa.

Keskustelussa tuotiin esille, että lapsen edun mukaisesti alaikäisiä ei yleensä tulisi sijoittaa suljettuun vankilaan. Alaikäisten sijoittaminen suljettuun vankilaan vaikuttaa myös vankilan toimintoihin laajasti koska alaikäiset on pidettävä muista vangeista erillään. Alaikäisiä voidaan sijoittaa avovankilaan mutta heidät tulisi sijoittaa ainoastaan pieniin yksiköihin ja keskitetysti.

Maksuttomat puhelut

Keskustelussa tuotiin esille puhelut joita vangit soittavat Risen virkamiehille. Tältä osin todettiin viranomaispuheluiden osalta ensinnäkin tarkoituksena olevan, että vangit voivat soittaa kaikki viranomaisasiat Risen lukuun. Risen asioiden hoitamisen osalta puhelut eivät kuitenkaan ole ensisijainen asioiden hoitokanava koska asioiden hoitamiseksi Risen sisäisesti on omat menettelynsä.

Todettiin että esitetään säädettäväksi harkintaa sisältävän erityisen syyn lisäksi päätöstoimivalta ja muutoksenhakuoikeus myös ns. asianajajapuheluihin ja viranomaispuheluihin mikäli maksuton puhelu evättäisiin.

Seuraava kokous torstaina 21.9. klo 9.30-12.00

- Päiväjärjestys/järjestyssääntö
- Avolaitossijoittelu, hallitusohjelmakirjaus avolaitossijoittelusta